

MUZEJNÍ NOVINY

Městské muzeum a TIC Rtně v Podkrkonoší

zdarma

roč. 3

č. 2/2024

Úvod

Vážení čtenáři,

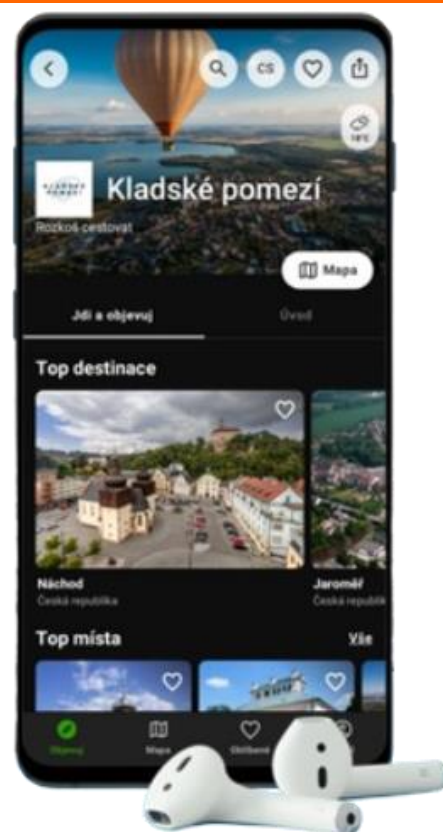
nadchází léto a s ním se vám o rukou dostává i druhé číslo Muzejních novin. V tomto čísle se dočtete řadu zajímavostí o zemětřesení v našem regionu, příběh rtyňské kampeličky, pokračování o umělcích našeho regionu a mnoho dalšího. Některé příspěvky se dotýkají i letošních významných akcí (letní olympiáda v Paříži) a výročí (110. výročí od zahájení Velké války). Doufám, že i toto číslo vám bude dobrým společníkem.

redaktor Richard Švanda

Už jste navštívili naše infocentrum?

Městské muzeum ve Rtni v Podkrkonoší je již delší dobou také certifikovaným infocentrem nabízejícím návštěvníkům Rtně v Podkrkonoší kvalifikovaný informační servis, ale také mnoho propagačních materiálů. Co jsme tedy pro letošní rok nachystali? V první řadě to jsou dvě nové magnetky s motivem města. K dostání je i publikace pro děti, s níž děti poznají Rtni pohledem zdejšího ponocného. Nové brožury vydal i Královéhradecký kraj. Je to zbrusu nová a aktualizovaná brožura seznamující zájemce s muzei v československém opevnění, jízdní řady cyklobusů v Královéhradeckém kraji a mnoho dalšího. Kladské pomezí vydalo nový turistický magazín, v němž najdete zajímavé tipy na výlety a přehledy všech důležitých akcí v regionu. Také město Rtně v Podkrkonoší připravilo pro zájemce nový prospekt o městské architektuře a v přípravě je také prospekt o rtyňských bájích a pověstech. K dispozici je i nová mapa Toulavého baťohu a kdo si rád užije cestování online, pak doporučujeme využít novou aplikaci SmartGuide Kladské pomezí, kde najdete všechny důležité informace na jednom místě. Zároveň upozorňujeme, že od července do srpna začíná promítání letních kin na Jestřebích horách.

RS

**V tomto
čísle
najdete:**

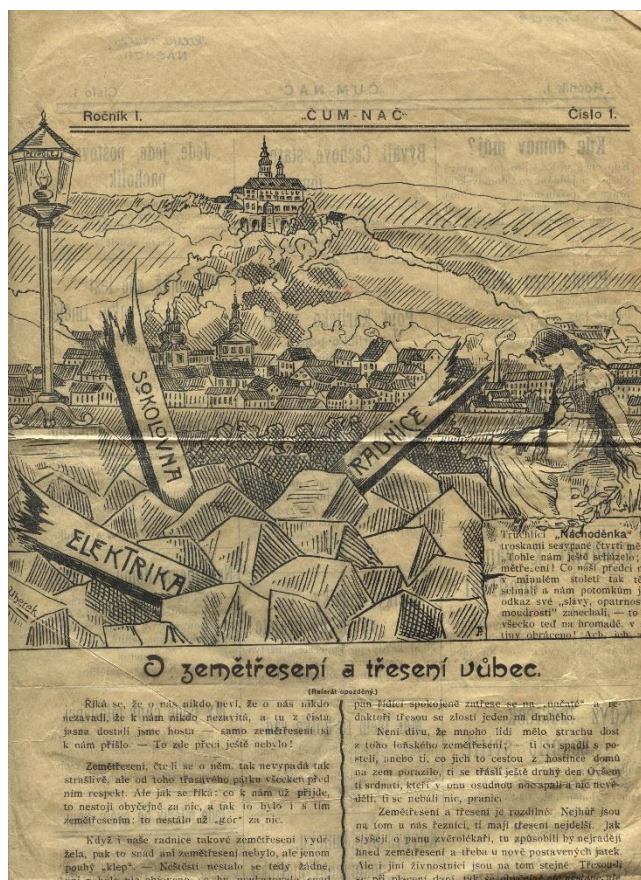
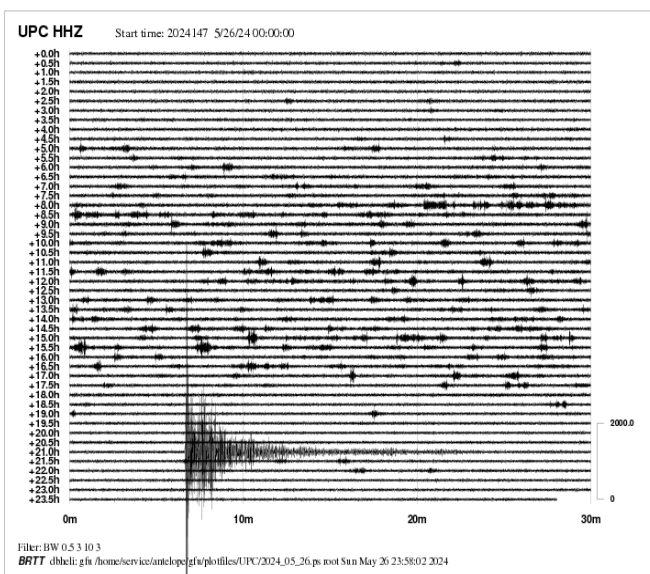

**Když před 110 lety
vypukla válka
str. 3**

**Malá připomínka
letních olympiád
str. 9**

O zemětřeseních a našem kraji

Zemětřesení představují jednu z nejdestruktivnějších přírodních sil Země. Ta nejničivější dosahují síly 8 stupňů Richterovy škály a více. Tak silná zemětřesení se vyskytují jednou či dvakrát do roka, ta slabší, ovšem přesto ničivá, se objevují po celém světě ročně ve stovkách případů. Nejsilnější bylo zaznamenáno v květnu 1960 v Chile, kde dosáhlo síly 9,5 Richterovy stupnice. Přestože seismicky neaktivnější oblastí České republiky jsou západní Čechy, kde nejvýraznější otřesy dosahují velikosti 2,5 stupně Richtera, nejsilnější zemětřesení se vyskytlo na tzv. hronovsko-poříčském zlomu. Hronovsko-poříčská porucha je významné zlomové pásmo, které odděluje východní část Podkrkonošské pánve od Pánve vnitrosudetské. Porucha je tvořena systémem zlomů, na nichž dochází k pohybům nejméně od karbonu (před 300 miliony let) až dodnes. Zlomová zóna mezi Náchodem a Trutnovem je přibližně 20 km dlouhá a nacházejí se na ní i ohniska dvou silných otřesů z let 1883 a 1901.

Nejvíce zpráv se nám dochovalo právě z roku 1901. Dne 10. ledna v noci před 4. hodinou ranní se začala otřásat země. V okolí Rtyně pocítili nejsilnější otřesy ve staveních, kde poskakoval nábytek, police se kývaly, talíře a hrnky padaly na podlahu apod. Anna Kuldová, která byla v tu dobu hospitalizována v náchodském nemocnici, popisovala, jak s nimi poskakovaly postele. Pamětníci shodně tvrdili, že o několik dnů dříve, nežli zemětřesení udeřilo, se zvířata chovala zvláště a na noční obloze byl vidět zvláštní světelný pruh jdoucí přes Měsíc. V nadcházejících letech se objevila další zemětřesení, např. v letech 1938-1939 nebo v dubnu 1957. Otřesy jsou v našem regionu pozorovány i dnes a sledovat je online můžete i vy. V roce 2001 byla zřízena Seismologická stanice Úpice (UPC). O dva roky později byla stanice vybavena tříšložkovým širokopásmovým seismometrem a připojena na internet – viz obrázek vlevo nahoře. Digitální data jsou přenášena v reálném čase do Geofyzikálního ústavu. Stanice je součástí České regionální seismické sítě a je možné ji navštívit v rámci prohlídky hvězdárny.

Zdroj: *Hradecký kraj: sborník statí o přírodních poměrech a dějinných proměnách severovýchodních Čech. Hradec Králové: Krajský dům osvěty, 12.1957, 1957(1), s. 10.*

(rs, foto: <http://www.obsupice.cz/> a archiv autora)

Když před 110 lety vypukla světová válka

Branci odjíždějí z nádraží v Červeném Kostelci

První světová válka (před rokem 1939 známá jako Velká válka nebo světová válka) byl globální válečný konflikt probíhající od 28. července 1914 do 11. listopadu 1918. První světová válka zasáhla Evropu, Afriku a Asii a bojovalo se i na světových oceánech. Ačkoliv přímým podnětem k vypuknutí první světové války byl atentát na rakousko-uherského následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželku Žofii Chotkovou, příčiny konfliktu a rostoucí nepřátelství mezi velmocemi měly mnohem hlubší pozadí. V důsledku vzájemného soupeření začala většina velmocí na počátku 20. století s rozsáhlým vyzbrojováním. Atentát na Františka Ferdinanda d'Este a jeho choť Žofii Chotkovou spustil rychlý sled událostí vedoucích k vypuknutí světové války.

„Dne 28. června 1914, o výroční pouti, dorazila pozdě v noci do tanečního sálu u Mikšů čp. 387 zpráva, že František Ferdinand, nástupce habsburského trůnu, byl společně se svou manželkou zabit v Sarajevu. Dne 25. července se místní obyvatelé z novin dozvěděli o ultimátu Rakousko-Uherska Srbsku, z čehož se usuzovalo, že brzy vypukne válka. Druhého dne se u příbytku starosty Čeňka objevilo auto, v němž přijel úředník okresního hejtmanství a odevzdal mobilizační příkazy a vyhlášky, kterými byli povoláni všichni 37letí a mladší ročníky.“

Dne 27. července se odebírali povolanci k červenokosteleckému nádraží, provázeni svými manželkami, dětmi a dalšími příbuznými.“ První měsíce první světové války žádná z mocností netušila, jaký konflikt je čeká.

Obyčejní lidé se domnívali, že léto 1914 proběhne přes všechny nenadálé události velmi poklidně. Jenomže válečné události eskalovaly a dotýkaly se čím dál tím více životů všech obyvatel monarchie. Už začátkem války si kdosi stěžoval do Vídně na odvedené české vojáky, že mají vlastizrádné vystupování.

Pisatel záležitost v dopise podtrhoval slovy, že jeden český voják své milé na veřejnosti vysvětloval, že jakmile se mu naskytne první příležitost, z vojny uteče a přijede za ní. Toto udání bylo zasláno z Náchoda počátkem války do informační kanceláře c. k. ministerstva války ve Vídni. V téže době se náchodská veřejnost dozvěděla o tom, že jistý náchodský voják byl v Hradci Králové arestován poté, co o válečném nasazení v Srbsku řekl: *„Dostali jsme žluté (rezné) boty, dole (v Srbsku) daj nám výprask.“* V josefovských kasárnách pak někdo přibíl papír s nápisem: *„Marie Teresie ztratila Slezsko a ty ‚Francku‘ ztratíš všecko!“* A jeden z náchodských vojáků do Náchoda zaslal dopis, v němž napsal: *„Bijeme se jako draci, postupujeme jako raci, budeme už brzo v Hradci!“*

Když válka skončila, bylo nutné připomenout památku těch, kteří se z války nevrátili. Proto byly ve 20. a 30. letech minulého století vystavěny památníky, jež upomínají na ty, kteří během Velké války položili své životy. Na padlé se nezapomíná ani dnes, a proto iniciativou pana Baudyš se vyrostl nový památník se jmény padlých z Velké války poblíž rtyňského hřbitova.

Zdroj: ŠVANDA, Richard. Střípky z méně známé náchodské historie, 1. díl. Náchod 2018, s. 114-116.

(rs, foto: Vlastivědný spolek Červený Kostelec)

Příběhy rtyňských domů – 8. díl

V Národních listech vydaných 20. července 1930 je krátký článek pojednávající o jedné z významných staveb Rtyně v Podkrkonoší – kampeličce. Stálo v něm: „V minulých dnech oslavila na výroční valné hromadě čtyřicetiletí svého trvání první kampelička, založená 17. listopadu 1889 ve Rtyni v Podkrkonoší. První kampelička spravovala koncem svého jubilejního roku 5,692.677 Kč vkladů a její rezervní fondy dosáhly výše 111.000 Kč. Kromě toho postavila si rtyňská kampelička v jubilejním roce nákladem 200.000 Kč vlastní dům.“ Rtyňská kampelička byla druhou na českém severovýchodě. Tu vůbec první založili v Černíkovicích u Rychnova nad Kněžnou, ale zanikla již roku 1907. Spořitelní a záložní spolek ve Rtyni a okolí pod Krkonošemi (jak zněl celý název tohoto orgánu) měl úřadovnu v domě čp. 124, jenž patřil Václavu Špicarovi. Ve 30. letech 20. století se tu úřadovalo v neděli od 9 do 12 hod. Ve správní radě tehdy seděli: starosta Oldřich Vít, pokladník Václav Špicar, úřadující členové představenstva Josef Kulda, Václav Lamka, František Vítek. Spolek měl v roce 1929 celkem 293 členů. Na konci 20. let minulého století si spolek postavil již zmíněnou novou budovu, která dostala čp. 508 (i v současnosti je na bývalé kampeličce jasně viditelný nápis a datum stavby). V poválečném období byla budova používána jednak pro bydlení občanů, jednak pro účely Jednotného zemědělského družstva a pobočky knihovny.

Pohled na kampeličku z poloviny 20. století

Současný pohled na dům čp. 508 v Hronovské ulici

A přemýšleli jste někdy nad tím, proč se tomuto finančnímu ústavu říkalo kampelička? Název vznikl od jména jejich zakladatele pana Kampelíka (pamětní medaile MUDr. Františka Cyrila Kampelíka níže). Kampeličky a raiffeisenky prošly velice úspěšným vývojem a zlikvidovány byly administrativně na počátku 50. let minulého století. Teprve od 90. let 20. století byly tyto finanční ústavy opět zakládány.

Zdroje: Venkov: orgán České strany agrární. Praha: Tiskařské a vydavatelské družstvo rolnické, 09.06.1940, 35(133), s. 1; Pamětní kniha obce Rtyně v Podkrkonoší, díl VIII., 1952-1956, rukopis uložený na MěÚ Rtyně v Podkrkonoší.

(rs; foto: archiv MM Rtyně v Podkrkonoší)

O epidemii záškrtu v roce 1855

Záškrť je infekční onemocnění postihující především horní cesty dýchací. Původcem záškrť je bakterie produkující toxin, který má škodlivý vliv na sliznici dýchacích cest, způsobuje její odumírání a vznik pablán (povlaků) v nosohltanu a krku. Ve starých zdravotnických příručkách se o záškrť dočteme, že „záškrť (mázdrívka, difterie) jest velmi nebezpečná infekční nemoc, jíž trpí hlavně děti starší než 1 rok, ale i kojenci jí někdy onemocnějí“. Záškrť, jak o tom svědčí jméno nemoci, „zaškrťil“ mnoho dětí. Často docházelo k proříznutí krku, aby se pacient neudusil. V posledním desetiletí 19. století se však dalo zakoupit Behringovo sérum, které z často smrtící choroby udělalo nemoc lehčího rázu. Bohužel nebylo k dispozici v polovině roku 1855, když se epidemie záškrť začala nekontrolovatelně šířit Rtní. Přestože začátkem roku zemřelo na tuto nemoc několik dětí, její hlavní vlna přišla s nástupem listopadu a prosince. V matrice zemřelých se dočteme, že 6. 11. zemřel Antonín Šrůtek ve stáří 1,5 roku, po něm 11. 11. Marie Smutná 2,5 roku, následně 15. 11. Vincenc Lokvenc (2 roky) a po něm 16. 11. Josef Hartman (3 roky). S blížícími se vánočními svátky spojenými s návštěvami a setkáváním mezi rodinami se počet případů strmě zvyšoval. A tak již počátkem prosince zemřel tříletý Antonín Klor, 4. 12. pak dvouletý Adolf Pavel. Na dva týdny se zdálo, že záškrť dál neudeří, ale opak se stal pravdou. Ve středu 19. prosince zemřela dvouletá Amalie Hrdílková. Velká tragédie následně postihla rodinu Brátových. Manželům nejprve zemřela pětiletá dcera Karolína a na Štědrý den 1,5roční dceruška Marie. Na 1. svátek vánoční podlehla této nemoci dvouletá Amalie Térová a o dva dny později ještě Anna Špetlová. Začátkem roku 1866 se nemoc jakoby vytratila, a tak další případ eviduje matrika zemřelých až v polovině ledna. Byl to také jeden z posledních případů této smrtící epidemie, která se Rtní prohnala.

Nebyla ale poslední. V dnešní době je díky očkování (celoplošné očkování proti záškrť bylo zahájeno v roce 1947) tato nemoc velmi vzácná. Ale v polovině 70. let 19. století měl záškrť (a to až do konce 19. století) na svědomí kolem deseti tisíc úmrtí ročně. Ještě v roce 1933 v tehdejší Československé republice záškrťem onemocnělo přibližně dvacet tisíc dětí a asi dva tisíce z nich zemřelo.

Zdroje: Státní oblastní archiv v Hradci Králové, Sbírka matrik Východočeského kraje (NAD 190); sign. 140-15 (poř. č. 8861); sign. pův. C.V.; ukl. j. 8294; matrika Z, Rtně v Podkrkonoší.

(rs; foto: <https://artsci.case.edu/>)

Masarykova letecká liga na Jestřebích horách

Masarykova letecká liga (zkráceně MLL) byla nejmasovější leteckou organizací v období první republiky. Jejím úkolem bylo podporovat a propagovat činnosti československého letectví a tím přispívat k všeobecnému pokroku země. Byla založena 7. března 1926, v den narozenin prezidenta T. G. Masaryka, a podle něj byla také pojmenována. Kromě praktické letecké činnosti se liga zabývala stavbou modelů letadel, kluzáků, rovněž podporovala studium československých odborníků v zahraničí. Podílela se na všech významných leteckých podnicích předválečného Československa. Mezi hlavní organizátory ligy patřil generál Stanislav Čeček, náčelník vojenské kanceláře prezidenta republiky, a přednosta leteckého odboru Ministerstva národní obrany. Dne 5. října 1931 se konala ustavující schůze místní skupiny MLL v Malých Svatoňovicích (součást MLL Jestřebích hor). Na schůzi byl zvolen předsedou Jindřich M. Vlček, ředitel dolů, místopředsedou Bedřich Doležal, tovární mistr, jednatelem Václav Brejtr, elektrotechnik a pokladníkem Miroslav Valenta, učitel. Zájem o členství byl velký. Skupina brzy dosahovala úžasných výsledků. Zúčastnila se řady školení a sama provozovala po roce 1933 Plachtařský odbor MLL. Mezi nejvýznamnější plachtaře v tomto období patřil L. Kábrt, jehož kluzák vidíte na fotografiích napravo. Bohužel na přelomu let 1933 a 1934 se skupina dostala do finanční tísně a musela se spolehnout na pomoc ze strany jiných poboček MLL. Není známo, zdali se z finančních problémů dostala, neboť o jejím dalším působení nejsou zprávy. Doplním, že po skončení druhé světové války vznikl v Červeném Kostelci aeroklub, který používal německé kluzáky, ale měl problém získat pozemky, na kterých by mohl létat. Proto krátkou dobu využíval zřejmě pozemky ve Rtyni nad současnou čerpací stanicí. Nakonec se ale připojili ke klubu ve Velkém Poříčí.

Zdroje: Letec: měsíčník věnovaný zpopularizování letectví. V Praze: Masarykova letecká liga, 1.3.1933, 9(3), s. 26.

(rs; foto: citovaný zdroj, rs)

Příběhy muzejních předmětů

Památky na továrnu Šrejber a Kulda

Továrna na hospodářské stroje Šrejbera a Kuldy sídlila v čp. 455 tam, kde je dnes firma Alfero. Patřila mezi těch pár továren, které ve Rtyni v Podkrkonoší pracovaly. Její historie je poměrně zajímavá. Roku 1926 zakoupili dva rtyňští občané, zámečník Jindřich Šrejber a technik Josef Kulda, vyhořelou Peiskrovu tkalcovnu na dolním konci obce. Tento objekt upravili tak, aby mohli pro rolníky v okolí opravovat zemědělské stroje a nářadí. Postupně zahájili výrobu a prodej zemědělských strojů, vlastních i jiných firem. U prodáváných strojů zajišťovali také servis a opravy. Ve své továrně zaměstnávali 30 stálých pracovníků, a vychovávali také 8 až 10 učňů pro svoji výrobu. Firma vyvinula nový typ mlátičky s trojím automatickým čištěním zrna a navazujícím celoželezným lisem na slámu. K mlátičkám dodávali i odsávače prachu. Výrobu vedl Josef Kulda a prodej zajišťoval Jindřich Šrejber, který byl velmi talentovaným obchodníkem a dokázal mnohé výrobky výhodně prodat. Kromě toho byl Jindřich Šrejber nadaným komikem a působil ve zdejším Spolku divadelních ochotníků. Po úmrtí Jindřicha Šrejbera přešla polovina továrny dne 13. dubna 1947 do vlastnictví jeho manželky Marie Šrejberové a dětí Miloslava a Jindřišky. Majitelem druhé poloviny zůstal nadále Josef Kulda. Po roce 1945 přešla strojírna do národního podniku Kovovýroba, později Elektrov ve Rtyni v Podkrkonoší.

Kromě vyrobených hospodářských strojů se dochovaly i drobné kovové památky, jako zde publikovaný zvonek na kolo. V expozici městského muzea najdete rovněž funkční model mlátičky obilí vyrobený zřejmě mezi lety 1926 až 1935 u příležitosti hospodářské výstavy rtyňských podnikatelů a živnostníků.

(rs; foto: MM Rtyně v Podkrkonoší)

Rtyně v Podkrkonoší v obrazech malířů – dokončení

V minulém čísle Muzejních novin jsem se krátce zmínil o malířích, v jejichž dílech se jako námět objevuje Rtyně v Podkrkonoší a její nejbližší okolí. V tomto dokončení se vracím ještě k některým dalším autorům, byť jejich výčet není zdaleka konečný.

Akademický malíř **Oldřich Jirka** se narodil 7. listopadu 1922 na Bohdašíně a i když svůj plodný život prožil v Praze, na rodné Podkrkonoší nikdy nezapomněl. Po dobu 2. světové války se dokonce stal havířem na Tmavém dole. Havířina ho natolik poznamenala, že se pak mezi horníky mnohokrát vrátil. Zvláště z období 50. let 20. století, kdy fotografování v dolech bylo považováno za špionáž, se Jirkovi podařilo zachytit mnoho podob havířů i hornického prostředí – v podzemí i na povrchu (viz obrázek vpravo nahoře). Část jeho děl se dostala do sbírkového fondu hornické expozice Městského muzea ve Rtyni v Podkrkonoší. Zemřel v roce 2008.

Dále bych rád zmínil i pana **Josefa Pinkavu**. Narodil se na Končinách u Zábrodí. Po měšťanské škole vstoupil do učení v tiskárně Josefa Doležala v Červeném Kostelci, následně se pak po 2. světové válce stal studentem nově otevřené Státní grafické školy. Více jak 42 let se věnoval profesně činností v oblasti polygrafického průmyslu. Po roce 1991 se zaměřil na grafickou a fotografickou tvorbu celostátních stolních a nástěnných kalendářů. Kromě grafiky se také aktivně věnoval fotografování, malování a publikační činnosti. Jeho malířské práce byly několikrát představeny na červenokostelecké výstavě obrazů. Letos na podzim budou jeho díla ke zhlédnutí také v našem městě na charitativní výstavě.

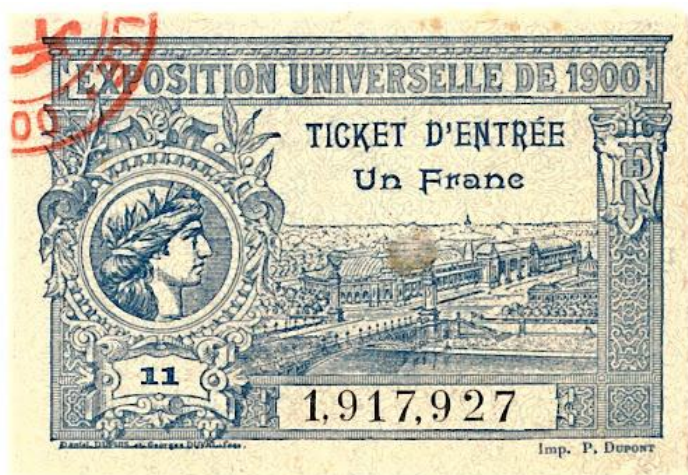
V hasičské zbrojnici ve Rtyni v Podkrkonoší se nachází také řada zajímavých obrazů se rtyňskou tematikou. Jeden z nich zachycuje formana s koňským povozem jedoucím okolo rtyňského kostela a zvonice. Obraz je signován **B. (Břetislav?) Kavan** 1942.

Zdroje: JIRÁSEK, Václav. Oldřich Jirka opustil svůj rodný kraj. Rodným krajem. 2008, č. 37, s. 57-58.

(rs; foto: archiv MM Rtyně v Podkrkonoší a rs)

Malá připomínka olympijských her v Paříži

*Vstupenka na olympijské hry
v Paříži roku 1900*

Letos v červenci a srpnu nás čekají další letní olympijské hry, které se uskuteční v Paříži. Francouzské hlavní město hostilo hry několikrát, poprvé už v roce 1900. Vlevo vidíte vzácný útržek vstupenky z olympijských her v roce 1900. Tyto hry byly druhou mezinárodní olympiádou v moderní historii, která se konala souběžně se světovou výstavou. Tím začala praxe přesouvání olympijských her každé čtyři roky. Poprvé na olympijských hrách soutěžily ženy. Většina sportů neměla vysokou úroveň, v některých disciplínách soutěžili jen domácí závodníci, kteří také ovládli hodnocení národů. Hvězdou her se stal americký atlet Alvin Kraenzlein se čtyřmi zlatými medailemi. Skromnou českou výpravu tvořili tři atleti, jeden cyklista a jeden gymnasta. František Janda-Suk obsadil v hodu diskem druhé místo a jako první tuzemský sportovec stanul na olympijských stupních vítězů. Ve výsledkových listinách soutěží v tenisu figurovalo na třetím místě ve dvouhře žen i ve smíšené čtyřhře jméno Hedviky Rosenbaumové, která v Paříži startovala jako soukromá osoba nezávisle na Českém olympijském výboru. Protože jako místo původu uvedla Prahu, její dva bronzové se započítávají.

V roce 1924 hostila Paříž další letní olympiádu, která měla napravit pověst francouzských pořadatelů po blamáži v roce 1900. Her se zúčastnilo více než 3000 sportovců ze 44 států. Medailově nejúspěšnější zemí byly USA, největší hvězdou her se stal finský vytrvalec Paavo Nurmi s pěti zlatými. Početná československá výprava si odvezla celkem deset cenných kovů. Nejcennější kov si vybojoval Bedřich Šupčík ve šplhu. Tři stříbrné medaile pak získal Robert Pražák ve sportovní gymnastice. Na letošních olympijských hrách se budou medaile rozdávat ve 32 sportech v 329 disciplínách.

Zdroje: <https://www.olympijskytym.cz/>.

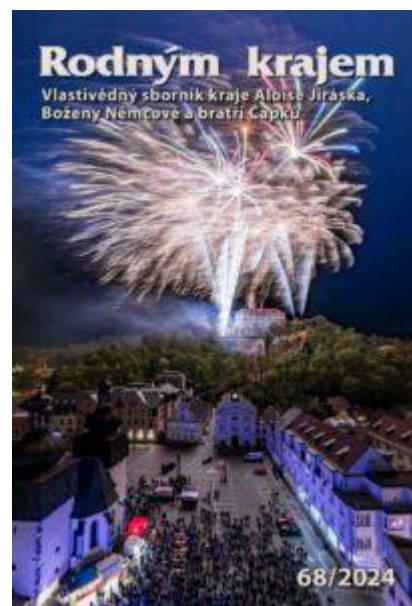
(rs; foto: archiv rs)

Knižní novinky z našeho regionu

RODNÝM KRAJEM

Vlastivědný sborník kraje Aloise Jiráska, Boženy Němcové a bratří Čapků č. 68

Vyšlo 68. číslo časopisu *Rodným krajem*, který je opět vrchovatě naplněný články o místní historii, zajímavých osobnostech nebo pozoruhodných kulturních událostech. Připomeneme si, kde v Hronově stával rodný dům Heleny a Josefa Čapkových, budeme pátrat po zmizelých meznících křešovského opatství a spolu s našimi předky se zahledíme na noční oblohu, kde se v minulých staletích objevovaly různé neobvyklé astronomické výjevy. Letos si také připomínáme kulatá výročí narození významných osobností: Petra Birona, vévody kuronského, nebo Bedřicha Smetany. Oběma jsou také věnovány články. Samozřejmostí je přehled kulturního dění v regionu, nové literární produkce a nechybí dětská příloha s povedeným komiksem. To vše a mnohem více nabízí nové číslo *Rodného kraje*.

KLADSKO VE VZPOMÍNKÁCH ČASŮ

Lukáš Šida, Hronov, Lukáš Šida - LSI publishing 2023

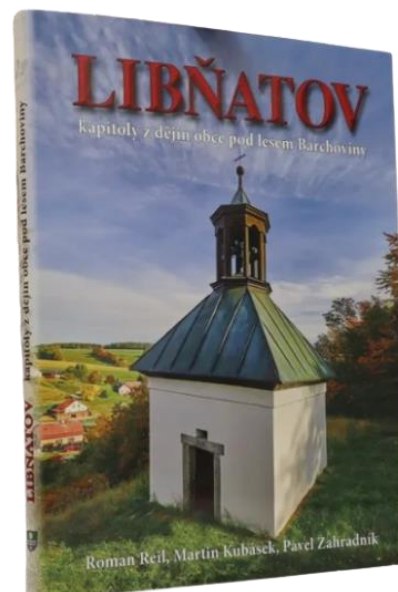
Dvojdílná publikace, nad níž zajásá nejedno srdce milovníka starých pohlednic, je plná historických pohlednic a fotografií, které jsou abecedně řazeny podle jmen obcí a měst z Kladského pomezí. Autor řadu pohlednic restauroval, upravil jas, zaostřil či opravil poškozené části. Snímky jsou tak dobře čitelné. Jsou řazené od nejstarších po nejmladší a následně ty bez datace. Zachycují tak vývoj dané obce v čase. Kniha se může stát dobrým startem ke studiu historie našeho regionu.

LIBŇATOV: KAPITOLY Z DĚJIN OBCE POD LESEM BARCHOVINY

Roman Reil, Martin Kubásek a Pavel Zahradník
Libňatov, Obec Libňatov 2023

Kniha o dějinách Libňatova rozšiřuje řadu vlastivědných publikací z Trutnovska, na jejichž vydání se – vedle samotných obcí – zásadní měrou podíleli pracovníci Státního okresního archivu v Trutnově. Autoři knihy o Libňatově vycházeli při psaní textů především z písemných pramenů uložených ve fondech českých archivů. Řada informací tak byla v libňatovské vlastivědě publikována vůbec poprvé.

(retro)Rozhovor**Josef Maršík | Hudba na křídlech**

Josef Maršík (roč. 1927) je hudebníkem celý svůj život. Jeho prvním učitelem byl bývalý vojenský hudebník František Bednář z Jičína, který ho naučil hrát na skřipky. Jeho učitelé v něm záhy objevili talent, jakých bylo v té době na Jičínsku málo. Během války se zapojil do odboje. Když válka skončila, vrátil se k hudbě a jeho hudební kariéra rychle stoupala. Jméno Josefa Maršíka je však spojeno také s Koletovou hornickou hudbou.

Kdo byl pro Vás největším vzorem?

„Faktem je, že asi dr. Smetáček, který byl nejen vynikajícím dirigentem a muzikantem, ale také pedagogem. Bral nás s sebou i na pracovní zkoušky Symfonického orchestru hlavního města Prahy FOK, do své pekárny voňavé hudby, jak říkal. Učili jsme se, jak se zadělává, hněte a peče pečivo z těch nejlepších hudebních surovin. Bylo to prostě báječné a já jsem se snažil svého učitele nejen napodobovat, ale hledal jsem další cesty k hudebnímu mistrovství.“

Co pro Vás bylo životním přelomem?

„Jednoho dne si mě zavolal šéfdirigent Ústřední hudby ČSLA major Jan Fadrhonc a řekl mi: ‚Co bys tomu řekl, kdybys šel dirigovat leteckou hudbu do Hradce Králové? Je třeba vychovávat mladé vojenské hudebníky, stavět hudebně vyspělá armádní tělesa...‘“

Vaše jméno je známé i v rozhlasu.

„Asi před patnácti lety za mnou přišli z hradeckého rozhlasu, abych jim něco napsal pro populární pořad Sedm mikrofonů. A tak jsem se o to pokusil. Mám něco přes dvacet titulů, ale mojí hlavní tvůrčí činností je aranžování skladeb pro naši vojenskou hudbu. Je to hlavní dirigentovo poslání, ať už má před sebou vojenský nebo jiný orchestr.“

Povězte, co byla pro Vás největší pocta?

„To je těžké říct. Mám tu například intarzii věnovanou od Armee Sportvereinigung Vorwärts. Velmi si cením toho diplomu, na němž mě Koletova hornická hudba ZK ROH Dolu Zdeněk Nejedlý ve Rtyni v Podkrkonoší jmenuje svým čestným členem.“

Doplňme, že pan Maršík po skončení aktivní služby v armádě převzal vedení Městské hudby Františka Kmocha. Zde působil od začátku roku 1988 po dobu 10 let a dosáhl s ní výtečné umělecké úrovně, natočil několik televizních pořadů i první CD a absolvoval také celou řadu úspěšných zahraničních vystoupení (např. ve Velké Británii, Kanadě a USA).

Zdroj: Československý voják. Praha: Naše vojsko, 27.11.1984, 33(24), s. 24-25.

(redakčně upravil rs)

Petr Ryšavý Josef Vágner Jan Kopečný

**MUZIKÁLY
NARUBY**

5.7.2024
19:00

Rtyně v Podkrkonoší
(Přírodní areál na Rychtě)

Předprodej
WWW.ARTPRESTO.CZ

MĚSTO RTYNĚ V PODKRKONOŠI POŘÁDÁ

32. FOLK – COUNTRY – BLUEGRASS FESTIVAL

NOTA

15.00 PĚNA
16.15 Jiří Šmidt
17.30 Irena Budweiserová a Jakub Racek
18.45 Radim Flender
20.00 Bronfosauři revival
21.15 Adéla Bohadlo & Oldřich Bohadlo
22.30 Koyofí

Vstupné na festival: 150 Kč, školáci, studenti a ZTP 100 Kč. Moderuje: Dušan Krejdl. Zvučí: Mgr. Leos Nývlt a Ivan Franěk.
Nakrmí a napojí vás: Sbor dobrovolných hasičů Rtyně v Podkrkonoší. Změna programu vyhrazena.
V PŘÍPADĚ NEPŘÍZNIVÉHO POČASÍ SE FESTIVAL PŘESUNE DO PROSTORU KINA.
Hlavní mediální partner: Country rádio. Mediální partner: Rádio Černá hora.
E-mail: kultura@mestortyne.cz, tel.: 499 787 014, gsm: 602 619 663, www.rtyne.cz

SOBOTA 3. SRPNA 2024
RTYNĚ V PODKRKONOŠI – PŘÍRODNÍ AMFITEÁTR NA RYCHTĚ

**MORČATA
NA ÚTĚK**

Rtyně v Podkrkonoší
20. 7. 2024 přírodní areál na Rychtě

www.orel-cup.cz | www.smsticket.cz

Muzejní čtvrtletník vydává Město Rtyně v Podkrkonoší, Hronovská 431, 542 33 Rtyně v Podkrkonoší, IČO: 00278238. Povolení MK ČR E 24310.

Odpovědný redaktor: Mgr. Richard Švanda (rs).

Muzejní čtvrtletník je k dostání zdarma na Městském úřadě ve Rtyni v Podkrkonoší, na pokladně rtyňského muzea (v době letní tur. sezóny), v Městské knihovně Rtyně v Podkrkonoší a ve vybraných informačních centrech Kladského pomezí. Změna programu uvedených akcí vyhrazena – pro aktuální informace vždy sledujte webové stránky a facebook města Rtyně v Podkrkonoší a muzea.

Příští číslo vyjde v září 2024.

Městské muzeum a turistické informační centrum Rtyně v Podkrkonoší, Kostelecká 141, 542 33 Rtyně v Podkrkonoší / www.muzeumrtyne.cz / e-mail: muzeum@mestortyne.cz / tel. 602 123 990